

BẢO ĐẢM AN SINH XÃ HỘI CHO NGƯỜI CAO TUỔI TRONG BỐI CẢNH GIÀ HÓA DÂN SỐ TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH*

TS. QUÁCH THỊ MINH PHƯỢNG**

Tóm tắt: Người cao tuổi là đối tượng chịu sự tác động mạnh mẽ của xu hướng già hóa dân số ở Việt Nam nói chung và tại Thành phố Hồ Chí Minh nói riêng. Quan tâm và bảo đảm an sinh xã hội cho người cao tuổi là một trong những nhiệm vụ quan trọng của chính quyền thành phố. Trên cơ sở nghiên cứu thực tiễn bảo đảm an sinh xã hội cho người cao tuổi, bài viết đề xuất một số giải pháp nâng cao hiệu quả bảo đảm an sinh xã hội cho người cao tuổi nhằm thích ứng với bối cảnh già hóa dân số hiện nay trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh.

Từ khóa: già hóa dân số; an sinh xã hội; người cao tuổi; Thành phố Hồ Chí Minh

Ngày nhận: 07/01/2025

Ngày phản biện: 20/01/2025

Ngày duyệt đăng: 08/02/2025

1 Đặt vấn đề

Già hóa dân số là một trong những xu hướng nổi bật của thế kỷ XXI, thể hiện ở việc gia tăng liên tục tỷ lệ người cao tuổi trong tổng số dân của một quốc gia hoặc khu vực¹. Tại Việt Nam, già hóa dân số đang diễn ra với tốc độ nhanh chóng, đặt ra thách thức lớn đối với việc bảo đảm quyền và phát huy tri thức, kinh nghiệm của người cao tuổi. Điều 2 Luật Người cao tuổi năm 2009 quy định người cao tuổi là người từ đủ 60 tuổi trở lên. Theo báo cáo của Tổng cục Thống kê, Việt Nam hiện có

khoảng 11,4 triệu người cao tuổi, chiếm khoảng 11,86% dân số. Từ năm 1989 đến năm 2019, tuổi thọ trung bình của người Việt Nam liên tục tăng, từ 65,2 tuổi lên 73,6 tuổi². Năm 2023, dân số Việt Nam đạt 104,065 triệu người, trong đó có khoảng 16 triệu người từ 60 tuổi trở lên, chiếm 15,54% dân số; dự báo đến năm 2030, số người cao tuổi ở Việt Nam sẽ chiếm khoảng 17%, đến năm 2050 là 25% tổng dân số³ và đến năm 2036, Việt Nam sẽ bước vào thời kỳ dân số già⁴.

Thành phố Hồ Chí Minh là địa phương có tốc độ già hóa dân số nhanh nhất cả nước với quy mô người cao tuổi gia tăng nhanh chóng cả về số lượng và tỷ trọng. Năm 2019, 2020 và 2021, tỷ lệ người trên 60 tuổi tại Thành phố Hồ Chí Minh lần lượt là 9,30%, 10,78% và 10,71%. Đến năm 2022, tỷ lệ người trên 60 tuổi tại đây đã tăng lên

* Bài viết là kết quả nghiên cứu Đề tài khoa học cấp cơ sở năm 2025: “Bảo đảm quyền an sinh xã hội cho người cao tuổi trong bối cảnh già hóa dân số tại Thành phố Hồ Chí Minh”.

** Học viện Chính trị khu vực II, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh.

11,03% (tương đương 1.033.355 người)⁵. Tính đến ngày 30/12/2023, dân số của thành phố là 9.656.698 người⁶, trong đó có khoảng 850.000 người cao tuổi từ 60 đến dưới 70 tuổi; khoảng 350.000 người cao tuổi từ 70 tuổi đến dưới 80 tuổi; khoảng 110.802 người cao tuổi từ 80 trở lên. Dự báo đến năm 2030, tỷ lệ dân số từ 60 tuổi trở lên tại Thành phố Hồ Chí Minh sẽ đạt 20% (tương đương khoảng 1,8 triệu người) và đến năm 2050, con số này có thể vượt ngưỡng 3 triệu người (trên 30% tổng dân số)⁷.

Các trụ cột chính của hệ thống an sinh xã hội ở nước ta bao gồm: (i) Tạo việc làm; (ii) Bảo hiểm xã hội; (iii) Trợ giúp xã hội và giảm nghèo do Nhà nước giữ vai trò chủ đạo; (iv) Các dịch vụ xã hội cơ bản (giáo dục, y tế, nhà ở, nước sạch, thông tin), nhằm tạo ra một mạng lưới an toàn nhiều tầng cho tất cả các thành viên, các nhóm xã hội, nhất là các đối tượng yếu thế, dễ bị tổn thương khi bị suy giảm hoặc mất nguồn thu nhập, khi gặp rủi ro, hoạn nạn, đau ốm, bệnh tật... An sinh xã hội góp phần bảo đảm cuộc sống ổn định cho người dân, từ đó thúc đẩy sự phát triển xã hội bền vững. Bảo đảm an sinh xã hội cho người cao tuổi được thực hiện thông qua các chính sách, chương trình, dự án, nhiệm vụ, biện pháp cụ thể nhằm tạo việc làm, tăng thu nhập, hỗ trợ giảm nghèo, tham gia bảo hiểm xã hội, trợ giúp xã hội, bảo đảm mức thụ hưởng tối thiểu đối với một số dịch vụ cơ bản như: y tế, lương thực, điện, nước sinh hoạt... cho người cao tuổi.

Là một trong những địa phương có tốc độ già hóa dân số nhanh, do đó, bảo đảm an sinh xã hội cho người cao tuổi là yêu cầu quan trọng và vô cùng cấp bách đối với Thành phố Hồ Chí Minh.

2. Thực trạng bảo đảm an sinh xã hội cho người cao tuổi tại Thành phố Hồ Chí Minh trong bối cảnh già hóa dân số

Các kết quả đạt được

Thứ nhất, các cấp hội người cao tuổi Thành phố đã tích cực, chủ động phối hợp tham mưu, cụ thể hóa kịp thời các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và các quy định, quyết định, kế hoạch của thành phố về công tác người cao tuổi và hoạt động của Hội Người cao tuổi các cấp; đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục chính trị, tư tưởng, nâng cao nhận thức cho hội viên người cao tuổi, bảo đảm đoàn kết, thống nhất trong hành động, góp phần xây dựng tổ chức Hội vững mạnh. Thực hiện tốt 3 nhiệm vụ trọng tâm, 3 chương trình công tác lớn và các nhiệm vụ được Chính phủ giao theo Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc Hội Người cao tuổi Việt Nam lần thứ VI, triển khai có hiệu quả công tác bảo vệ, chăm sóc và phát huy vai trò của người cao tuổi. Tăng cường vận động các nguồn lực bảo đảm cho việc triển khai các hoạt động, nhiệm vụ trọng tâm năm 2023; chủ động kêu gọi nguồn tài trợ để duy trì và xây dựng mới 14 câu lạc bộ liên thế hệ hoạt động hiệu quả, giúp nhiều người cao tuổi phát triển kinh tế và ổn định cuộc sống. Phối hợp với chính quyền các cấp tổ chức tốt các hoạt động chúc thọ, mừng thọ, chăm sóc sức khỏe cho người cao tuổi tại xã, phường, phối hợp giám sát, đề xuất thực hiện tốt các chính sách trợ cấp xã hội, chính sách đối với người có công là người cao tuổi; tổ chức các hoạt động thăm và tặng quà người cao tuổi có hoàn cảnh khó khăn, neo đơn, không nơi

nuơng tựa, người cao tuổi khuyết tật trên địa bàn thành phố⁸.

Thứ hai, chú trọng, quan tâm đến công tác an sinh xã hội, thông qua việc triển khai thực hiện nhiều chính sách mới đối với các đối tượng yếu thế, hộ nghèo. Trong đó, đặc biệt quan tâm chính sách trợ cấp xã hội hằng tháng cho người cao tuổi từ đủ 75 tuổi đến 80 tuổi không có lương hưu hoặc trợ cấp bảo hiểm xã hội; trợ cấp xã hội hằng tháng và nhiều chính sách khác như nâng mức xây dựng, sửa chữa nhà ở cho các hộ nghèo, hỗ trợ hằng tháng cho người mắc bệnh hiểm nghèo. Tiếp tục duy trì hỗ trợ thêm 500.000 đồng cho người có công, người hưởng trợ cấp xã hội hằng tháng.

Thứ ba, Bảo hiểm xã hội Thành phố phối hợp với Sở Y tế và các cơ sở khám chữa bệnh quan tâm, tạo điều kiện thuận lợi cho người cao tuổi được cấp thẻ bảo hiểm y tế khám, chữa bệnh tại các cơ sở y tế. Tính đến ngày 31/11/2023, số người cao tuổi được cấp thẻ bảo hiểm y tế trên địa bàn là 989.904 người, đạt khoảng 90%. Tổng số người cao tuổi đang hưởng lương hưu, trợ cấp bảo hiểm xã hội hằng tháng là 210.839 người.

Thứ tư, các hoạt động chăm sóc sức khỏe người cao tuổi được tăng cường, vai trò người cao tuổi không ngừng được quan tâm phát huy. Các bệnh viện cấp thành phố đã chú trọng đầu tư trang thiết bị, đào tạo nhân sự điều trị các bệnh lý lão khoa, thành lập khoa lão kết hợp với khoa nội, tổ chức khu vực tiếp nhận, khám và điều trị ưu tiên cho người cao tuổi từ 80 tuổi trở lên. Tính đến cuối năm 2023, Thành phố có 14 khoa lão khoa, 38 bệnh viện/trung tâm y tế có khoa khám bệnh có buồng khám riêng cho người cao tuổi; 162 xã, phường, thị trấn

xây dựng Câu lạc bộ “Người cao tuổi giúp người cao tuổi” và tổ tình nguyện viên chăm sóc, giúp đỡ người cao tuổi già yếu, neo đơn, có hoàn cảnh khó khăn trong cộng đồng. Đặc biệt, từ năm 2010 đến năm 2023, Hội Người cao tuổi các quận, huyện, thành phố Thủ Đức đã phối hợp với Bệnh viện Mắt Thành phố Hồ Chí Minh tổ chức khám sàng lọc cho gần 485.000 người cao tuổi có bệnh về mắt, thực hiện mổ mắt để đem lại ánh sáng cho khoảng 40.000 người cao tuổi, với tổng kinh phí khoảng 260 tỷ đồng. Hội Liên hiệp Phụ nữ các cấp phối hợp khám sức khỏe cho 414.000 lượt người cao tuổi, với tổng trị giá thuốc cấp và quà tặng hơn 26 tỷ đồng; vận động trao tặng hơn 33.000 thẻ bảo hiểm y tế cho phụ nữ cao tuổi, với tổng giá trị 29 tỷ đồng¹⁰.

Tổ chức tập huấn kỹ năng chăm sóc và phục hồi chức năng cho 1.500 gia đình có người cao tuổi bị suy giảm trí nhớ, người cao tuổi khuyết tật nặng và gặp các vấn đề khó khăn khác tại Quận 7, Quận 10 và Quận 11¹¹.

Các hạn chế

Một là, mặc dù người cao tuổi ở Thành phố Hồ Chí Minh có tuổi thọ trung bình cao (76,6 tuổi) nhưng chất lượng cuộc sống ở một số nơi chưa cao. Nhiều người không có lương hưu hoặc lương hưu thấp, chủ yếu phụ thuộc vào con, cháu nên cuộc sống gặp nhiều khó khăn. Do tuổi cao, sức yếu nên không dễ tìm kiếm việc làm phù hợp. Để mưu sinh, nhiều người cao tuổi không có con cái hoặc con cái khó khăn, sinh sống ở xa thường phải làm các công việc nặng nhọc, quá sức.

Hai là, tỷ lệ người cao tuổi thuộc hộ nghèo còn cao. Tính đến hết năm 2023, số người

cao tuổi thuộc hộ nghèo là 13.195 người; số người cao tuổi không có người có quyền và nghĩa vụ phụng dưỡng là 602 người; số người cao tuổi từ đủ 80 tuổi không có lương hưu, trợ cấp bảo hiểm xã hội là 82.465 người¹²... Có thể thấy, người cao tuổi không có lương hưu hằng tháng, không có trợ cấp bảo hiểm xã hội, thuộc diện hộ nghèo vẫn chiếm tỷ lệ cao... Điều này đặt ra thách thức không nhỏ đối với việc bảo đảm việc làm, tạo nguồn thu nhập cho người cao tuổi; hệ thống chính sách an sinh xã hội chỉ hỗ trợ được một bộ phận người cao tuổi, do tư duy coi bảo đảm quyền an sinh xã hội là trách nhiệm của Nhà nước, thiếu nguồn lực hỗ trợ từ các thành phần kinh tế, chủ thể và nguồn lực xã hội khác. Tỷ lệ tham gia bảo hiểm xã hội tự nguyện còn thấp, trợ cấp xã hội cũng chỉ bao phủ một bộ phận nhóm người cao tuổi; chất lượng dịch vụ xã hội còn thấp, nhóm người cao tuổi bị hạn chế cơ hội tiếp cận các dịch vụ an sinh và bảo hiểm xã hội. Do nguồn lực và các biện pháp bảo vệ, bảo trợ của hệ thống an sinh xã hội còn hạn chế nên người cao tuổi chủ yếu dựa vào sự trợ giúp của gia đình, người thân khi gặp khó khăn, hoạn nạn.

Ba là, việc chăm sóc sức khỏe cho người cao tuổi cũng đặt ra nhiều thách thức do nhu cầu chăm sóc không chỉ dừng lại ở thuốc men, trang thiết bị y tế hiện đại, mà còn yêu cầu về chế độ dinh dưỡng, luyện tập phục hồi chức năng. Trong khi đó các cơ sở chăm sóc người già, nhà dưỡng lão tại Thành phố Hồ Chí Minh chưa thực sự đáp ứng được nhu cầu, hoàn cảnh của người cao tuổi và gia đình. Chi phí khám chữa bệnh là áp lực lớn đối với nhiều người cao tuổi. Bên cạnh đó, hệ thống khám chữa bệnh

chuyên khoa cho người già cũng chưa thực sự phát triển.

Hiện nay, trên địa bàn thành phố có khoảng 13 cơ sở chăm sóc người cao tuổi ngoài công lập đang chăm sóc khoảng 884 người cao tuổi và 8 cơ sở công lập với hơn 1.700 người cao tuổi có bệnh cần chăm sóc đặc biệt. Theo kết quả khảo sát ý kiến của người cao tuổi và thân nhân về việc sử dụng dịch vụ nhà dưỡng lão trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh của Chi cục Dân số - Kế hoạch hóa gia đình, có đến 76,8% người cao tuổi biết về nhà dưỡng lão. Trong đó, nhu cầu sử dụng nhà dưỡng lão chỉ chiếm 25,6%. Đa số người cao tuổi mong muốn ở bán thời gian. Mức chi phí có thể chi trả là dưới 5 triệu đồng. Hiện tại, mức thu nhập trung bình hằng tháng của người cao tuổi dao động từ 5 đến 10 triệu đồng, chủ yếu là trợ cấp từ con cái. Tuy nhiên, trong đó có khoảng 10% người cao tuổi vẫn còn đang tự mưu sinh¹³.

3. Một số giải pháp nâng cao hiệu quả bảo đảm an sinh xã hội cho người cao tuổi tại Thành phố Hồ Chí Minh

Thứ nhất, cần nghiên cứu sửa đổi, bổ sung Luật Người cao tuổi với tinh thần phát huy cao nhất vai trò của người cao tuổi, bảo đảm phù hợp, thích ứng với bối cảnh già hóa dân số hiện nay. Nghiên cứu sửa đổi Luật Việc làm, hướng tới các quy định giúp người cao tuổi gia tăng cơ hội tiếp cận việc làm, vay vốn, tiếp cận thị trường lao động. Xem xét xây dựng chiến lược tổng thể trung hạn nhằm bảo đảm an toàn thu nhập cho người cao tuổi, bao gồm cả trợ cấp xã hội và lương hưu cho người cao tuổi. Theo đó, cần có các giải pháp tạo cơ hội việc làm và phát triển kỹ năng

cho người cao tuổi, coi đó là một phương pháp bảo đảm thu nhập và phúc lợi, nhất là đối với những người cao tuổi không có lương hưu hoặc lương hưu thấp; hướng dẫn, tạo điều kiện để người cao tuổi vay vốn phát triển kinh tế, đặc biệt là vay vốn ngân hàng thương mại, tạo sinh kế, việc làm cho người cao tuổi. Bên cạnh đó, cần chú trọng phát huy vai trò của Hội Người cao tuổi Thành phố theo hướng tăng cường các hình thức khuyến khích hội viên tổ chức sản xuất, kinh doanh, dịch vụ, hợp tác kinh tế; thiết lập quỹ chăm sóc người cao tuổi.

Thứ hai, chú trọng tuyên truyền, phổ biến trên các phương tiện thông tin đại chúng để vận động người dân, nhất là người cao tuổi tham gia bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, bảo hiểm nhân thọ, tích lũy khi về già; đồng thời tuyên truyền nhằm nâng cao ý thức, trách nhiệm của mỗi cá nhân đối với người cao tuổi. Hướng dẫn công tác quản lý, xét duyệt và quyết định trợ cấp cho người đủ điều kiện hưởng trợ cấp xã hội thường xuyên, công tác đề nghị cấp thẻ bảo hiểm y tế, hỗ trợ mai táng phí, hỗ trợ chi phí khuyến khích hỏa táng bảo đảm đúng đối tượng, đủ kinh phí và kịp thời. Cơ quan có thẩm quyền nghiên cứu cải cách hệ thống hưu trí; đa dạng hóa các loại hình bảo hiểm, đặc biệt chú trọng các loại hình bảo hiểm tự nguyện, phù hợp với khả năng đóng góp và chi trả của người tham gia, đồng thời có khả năng liên thông với các loại hình bảo hiểm khác. Mở rộng hệ thống trợ cấp xã hội, chú trọng nhóm người cao tuổi thuộc các gia đình nghèo và cận nghèo.

Thứ ba, tích cực đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong giải quyết, xử lý và quản lý

đối tượng bảo trợ xã hội. Đẩy mạnh tuyên truyền, phổ biến các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước trong việc thực hiện công tác trợ giúp xã hội đối với cán bộ lãnh đạo, công chức, viên chức quận, huyện, xã, phường, thị trấn, các cơ sở bảo trợ xã hội công lập và ngoài công lập thông qua các lớp tập huấn thuộc các đề án, chương trình, kế hoạch về người cao tuổi. Đẩy mạnh xã hội hóa, khuyến khích các tổ chức, cá nhân tham gia hoạt động trợ giúp xã hội cho người cao tuổi trong cộng đồng. Phát huy hơn nữa trách nhiệm của các tổ chức chính trị - xã hội: Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Đoàn Thanh niên, Hội Người cao tuổi, Hội Cựu chiến binh, Hội Chữ thập đỏ Việt Nam... trong phối hợp, giám sát, phản biện xã hội; lắng nghe nguyện vọng chính đáng của người cao tuổi, kịp thời phản ánh, kiến nghị với các cơ quan có thẩm quyền để có giải pháp phù hợp, khả thi. Tiếp tục duy trì sự ổn định về số lượng, đồng thời nâng cao chất lượng hoạt động của các cơ sở trợ giúp xã hội ngoài công lập.

Thứ tư, có chính sách phù hợp để chăm sóc và phát huy vai trò của người cao tuổi, bảo đảm người cao tuổi không chỉ là người hưởng lợi từ các phúc lợi xã hội, mà còn là thành viên tích cực trong quá trình phát triển xã hội. Thực hiện lồng ghép vấn đề già hóa dân số vào các chính sách về giới, về già hóa, tính đến các nhu cầu cụ thể của phụ nữ và nam giới cao tuổi; bảo đảm già hóa và các nhu cầu của người cao tuổi được tính đến trong tất cả các chương trình và chính sách phát triển của thành phố.

Tăng cường kết nối các dịch vụ chăm sóc liên tục cho người cao tuổi. Tiến hành tầm soát

chủ động đối với người cao tuổi có nguy cơ về sức khỏe, bảo đảm chẩn đoán và chữa trị kịp thời, hướng tới xây dựng cộng đồng và thành phố thân thiện với người cao tuổi.

Đẩy mạnh công tác truyền thông để người thân, gia đình của người cao tuổi trang bị kỹ năng chăm sóc, sơ cứu ban đầu khi người cao tuổi gặp vấn đề về sức khỏe có thể xử lý được. Đặc biệt quan tâm, chú trọng công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ làm công tác chăm sóc sức khỏe người cao tuổi, nâng cao số lượng và chất lượng đội ngũ bác sĩ, điều dưỡng ngành lão khoa nhằm đáp ứng nhu cầu thực tiễn trong thời gian tới. Đẩy mạnh xã hội hóa việc đầu tư cơ sở phục vụ chăm sóc sức khỏe người cao tuổi. Thiết lập hệ thống viện dưỡng lão kết hợp với trung tâm chăm sóc y tế, cung cấp dịch vụ chăm sóc cho người cao tuổi trên cơ sở hợp tác, học hỏi, tham khảo kinh nghiệm, sáng kiến của các nước phát triển trên thế giới...

Quy hoạch không gian lãnh thổ đòi hỏi phải thích ứng với già hóa dân số (hình thành các đô thị dịch vụ khỏe, không gian quy hoạch dành cho các viện dưỡng lão, các trung tâm chăm sóc sức khỏe, các cơ sở y tế có dịch vụ chăm sóc lão khoa; không gian công cộng bảo đảm an toàn, đúng thiết kế dành cho người cao tuổi...). Chú trọng phát triển hệ thống nhà dưỡng lão. Đa dạng hóa mô hình nhà dưỡng lão theo các phân khúc: phân khúc chủ đầu tư (Nhà nước, tư nhân, tổ chức xã hội), phân khúc điều kiện kinh tế (thu nhập cao, khá, trung bình,...), phân khúc sức khỏe của người cao tuổi (khỏe mạnh, suy giảm sức khỏe cần hỗ trợ phục hồi, sức khỏe hoàn toàn suy yếu,...), phân khúc theo loại hình dịch vụ

(dịch vụ ngắn hạn hay dài hạn). Có chính sách hỗ trợ, thu hút các thành phần kinh tế tham gia đầu tư vào dịch vụ nhà dưỡng lão (đất đai, cơ sở vật chất, miễn giảm thuế, nguồn nhân lực,...)¹⁴. ♦

1. PGS.TS. Trần Thọ Quang, TS. Trần Tăng Khôi: “Già hóa dân số trên thế giới hiện nay - Một số gợi mở, hàm ý chính sách cho Việt Nam”, ngày 16/5/2024, Tạp chí Cộng sản điện tử, https://www.tapchicongsan.org.vn/web/guest/van_hoa_xa_hoi/-/2018/923502/gia-hoa-dan-so-tren-the-gioi-hien-nay---mot-so-goi-mo-%2C-ham-y-chinh-sach-cho-viet-nam.
2. Xem Tổng cục Thống kê: “Thông cáo báo chí kết quả tổng điều tra dân số và nhà ở năm 2019”, ngày 19/12/2019, <https://www.gso.gov.vn/su-kien/2019/12/thong-cao-bao-chi-ket-qua-tong-dieu-tra-dan-so-va-nha-o-nam-2019/>.
3. UNFPA Việt Nam: “Tổng điều tra dân số và nhà ở năm 2019 - Già hóa dân số và người cao tuổi ở Việt Nam”, ngày 25/8/2021, <https://vietnam.unfpa.org/vi/publications/tong-dieu-tra-dan-so-van-ha-o-nam-2019-gia-hoa-dan-so-va-nguoi-cao-tuoi-viet-nam>.
4. Báo cáo số 1723/BC-SLĐTBXH của Sở Lao động, Thương binh và Xã hội Thành phố Hồ Chí Minh về kết quả thực hiện công tác người cao tuổi năm 2023 và phương hướng, nhiệm vụ năm 2024.
5. “Dân số Thành phố Hồ Chí Minh đang... già”, Chi cục Dân số Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 17/7/2023, <https://dansohcm.gov.vn/tin-chuyen-nghanh/thong-tin-khac/12374/dan-so-tp-hcmdang-gia/>.
6. Tổng hợp số liệu từ các quận, huyện và thành phố Thủ Đức.
7. Minh Hiệp: “Nhìn nhận đa chiều để có chính sách thích ứng phù hợp với già hóa dân số tại Thành phố Hồ Chí Minh”, Trang tin điện tử Đảng bộ Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 11/12/2024, <https://hcmcpv.org.vn/tin-tuc/nhin-nhan-da-chieu-de-co-chinh-sach-thich-ung-phu-hop-voi-gia-ho-%CC%81a-dan-so-%CC%81a-tai-tp-hcm-1491931471>.
- 8, 11, 12. Báo cáo số 1306/BC-SLĐTBXH, ngày 17/01/2024 của Sở Lao động, Thương binh và Xã hội Thành phố Hồ Chí Minh về kết quả thực hiện công tác quản lý nhà nước về lĩnh vực bảo trợ xã hội năm 2023 và phương hướng, nhiệm vụ năm 2024.
- 9, 10. “Thành phố Hồ Chí Minh: Đẩy mạnh nhiều hoạt động thiết thực chăm lo người cao tuổi”, Chuyên trang Công an Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 08/7/2024, https://congan.com.vn/tinchinh/tp-hcm-day-manh-nhieu-hoat-dong-thiet-thuc-cham-lo-nguoi-cao-tuoi_164441.html.
13. Võ Thơ: “Thành phố Hồ Chí Minh thích ứng với già hóa dân số”, Báo điện tử Pháp luật Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 24/01/2024, <https://plo.vn/tp-hcm-thich-ung-voi-gia-hoa-dan-sopost773372.html>.
14. Th.S. Phạm Chánh Trung: “Già hóa dân số và các vấn đề trong chăm sóc người cao tuổi tại Thành phố Hồ Chí Minh”, Tham luận tại Hội thảo “Già hóa dân số và chính sách nhằm thích ứng với già hóa dân số tại Thành phố Hồ Chí Minh” do Viện Nghiên cứu phát triển Thành phố Hồ Chí Minh phối hợp với Sở Y tế Thành phố Hồ Chí Minh tổ chức ngày 11/12/2024 tại Thành phố Hồ Chí Minh.